

[Aksel Møller.]

Bankpengene er langt, langt den overvejende Del af det, forekommer det mig, at man ved at slippe 840 Mill. Kr. løs af Bankpengene af en samlet Sum paa 2,2 Milliarder Kr. i og for sig ikke bringer Landets Pengevæsen til Eksplosion.

Med disse Argumenter skal jeg for mit Vedkommende tilsige den højtærede Handelsminister Støtte til, at dette Lovforslag kan bæres over de Vanskeligheder, som viser sig fra forskellig Side.

Robert Mikkelsen: De Ændringer, der her er foreslaaet, vil medføre, at et Beløb paa over 1 Milliard Kr., som før har været bundet, nu gives fri. Jeg synes, det er temmelig mange Penge, og jeg synes, det er et Beløb, som nok kan give Anledning til noget mere alvorlige Betragtninger, end den ærede foregaaende Ordfører mente. Bemærkningerne til Lovforslaget er, selv efter den højtærede Handelsministers Forhold, usædvanlig lidt oplysende. I Virkeligheden faar man ikke noget som helst Grundlag for at blive i Stand til at skønne, om det er rimeligt eller ikke at frigive disse Midler. Jeg vil anse det for sandsynligt, at den stedfindende Betaling af Eengangsskatten kunde motivere visse Lempelser, men som den ærede Ordfører for Socialdemokratiet gjorde opmærksom paa, kan der jo allerede nu gives Lempelser i Form af Dispensationer.

Jeg vil foreløbig paa mit Partis Vegne tage ethvert Forbehold med Hensyn til dette Lovforslag, og jeg vil i øvrigt opsætte yderligere Bemærkninger til anden Behandling; til den Tid haaber jeg, at vi i Udvalget har faaet saadanne Oplysninger, at man bedre er i Stand til at skønne over Forsvarligheden af de vidtgaende Lempelser, der her stilles Forslag om.

Rasmussen (Gylling): Lovene af 8. Juli 1943 med senere Forlængelser udgør jo et Led i Bestræbelserne fra Statsmagtens Side paa at bekæmpe Faren ved den store Pengerigelighed, som var og maaske er til Stede, og nogen Kontrol har det sikkert ogsaa været muligt at gennemføre ved disse Lovbestemmelser. Men nu er der ved at ske større Udtræk, vel navnlig paa Grund af de store Krav, der stilles til Banker og Sparekasser i Anledning af Eengangsskattens Betaling, men ogsaa paa Grund af en Række andre Forhold, som gør, at det nu maa siges at være paa Tide, at Bankerne faar i hvert Fald noget friere Spillerum i deres Virksomhed, end de hidtil har haft. Vi staar her i den Situation, at Nationalbanken mener, vi

skulde fortsætte med den nugældende Lov forandret, og i Modsetning hertil regner Banker og Sparekasser egentlig med, at man godt kunde ophæve Loven nu; for Sparekassernes Vedkommende ønsker man subsidiært Lempelser. Ministeren er med dette Forslag gaaet en Mellemvej, idet han foreslaar en ret betydelig Lempelse i Forhold til den Binding, som nu kræves, idet det foreslaas, at man fremtidig kan nøjes med at binde 25 pCt. af Stigningen. Vi fra vor Side er enige i, at der tiltrænges Ændringer i Retning af Lempelser. Hvorvidt man med Forslaget har ramt den rette Procentdel, skal jeg ikke kunne udtale mig om; jeg vil gerne først have nogle Oplysninger i det kommende Udvalg, og man kan der drøfte, hvorvidt netop den foreslaaede Sats er den rigtige.

Det ærede Medlem Hr. Himmelstrup fremsatte nogle Udtalelser angaaende Sparekassernes Forhold, som jeg ogsaa meget gerne vil bede Ministeren overveje. Jeg er klar over, at en Række af de mindre Sparekasser er kommet i store Vanskeligheder, og kan man finde en eller anden Maade, hvorpaa man kan hjælpe dem uden alt for stort Besvær — for det vil medføre en Del Besvær for Administrationen —, vil vi ogsaa se velvilligt derpaa.

Jeg kan paa mit Partis Vegne anbefale disse to Lovforslag til Vedtagelse efter en Udvalgsbehandling, hvor mere udførlige Oplysninger maaske kan fremkomme.

Søren Olesen: De gældende Bestemmelser om Kasserereserver for Banker og Sparekasser har beredt disse Pengeinstitutter en Del Vanskeligheder. Naar man nu drøfter dette Forhold igen, synes jeg, der er en Ting, man maa tage i Betragtning, nemlig, at det større Pengeomløb og de høje Priser paa alting har medført, at der ogsaa kræves større Laan, hvor Virksomheder skal sættes i Gang, og derfor er det rimeligt, at Banker og Sparekasser, som har faaet større Indlaansmidler, ogsaa har Brug for større Udlaansmidler. Men naar nu de 50 pCt. af den Stigning, der har været i Indlaanene, efter den nugældende Lov bliver bundet, hindres Banker og Sparekasser i deres Dispositioner; selv om de har Mulighed for at anbringe Pengene i solide og gode Foretagender, kan de være forhindret i det. Et lignende Forhold gør sig gældende, hvor en mindre By er i Udvikling; den har Fremgang i Indbyggerantal, og der skyder nye Virksomheder op. Selv om Byens Pengeinstitutter har forøgede Indskud, vil de ikke kunne tilfredsstille Efterspørgselen efter Udlaan, selv til fuldstændig sunde og fuldt forsvar-